

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.20.394/2017/9.

A tanács tagjai:

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin tanácselnök

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Méhes László ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

Dr. Rác Zoltán ügyvéd

A per tárgya:

Szerződés teljesítése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Miskolci Törvényszék 2.Gf.40.135/2016/6.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Miskolci Járásbíróság 28.G.21.097/2012/138.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 100.000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes mint megbízott és az alperes mint megbízó között 2007. szeptember 11-én írásbeli megbízási szerződés jött létre, amely szerint - annak ellentételezéseként, hogy a felperes a stuttgarti (Németország) székhelyű ... cégnél az alperes javára karbantartási munkálatok elvégzésére szóló szerződés megkötését készítette elő - az alperes a közte és a német cég között létrejött szerződés

- alapján leszámlázott vállalkozói díj áfával növelt 3 %-át fizeti meg közvetítői jutalékként a felperesnek a szerződés hatálya alatt.
- [2] A díj fizetésére havonkénti rendszerességgel került sor oly módon, hogy a felperes korábbi üzletvezetőjének a felesége, ... vette fel a kapcsolatot az alperes ügyintézőjével, aki telefonon közölte vele az előző havi összesített adatok alapján irányadó összeget. A felperes e közlés alapján állította ki a számlát.
- [3] Az alperes 2011 februárjáig teljesített kifizetéseket a felperes felé, majd - arra hivatkozva, hogy a szerződésben megjelölt német cég egy másik cégbe olvadt be - a kifizetéseket megszüntette.
- [4] Az alperes 2007-től 2011-ig összesen 16.635.818 forintot fizetett ki a felperesnek.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [5] A felperes a fizetési meghagyással indult, ellentmondás folytán perré alakult eljárásban előterjesztett módosított keresetében 29.833.492 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Arra hivatkozott, hogy az írásbeli megbízási szerződésben foglaltakkal szemben az alperes 2007-2013. évek között ennnyivel kevesebb díjat fizetett ki a részére.
- [6] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, azt jogalapjában ésösszegszerűségében is vitatta. Állította, hogy az írásbeli szerződés megkötését követően rövid időn belül a felperesnek járó jutalék összegét szóban 2 % + ÁFA összegre módosították. A 2011. évet követően pedig fizetési kötelezettsége nem volt, mert a szerződésben nevesítve megjelölt német partnercég megszűnt, így a felek közötti megbízási szerződés hatályát veszítette.

Az első- és másodfokú ítélet

- [7] Az elsőfokú bíróság kijavított ítéletében összesen bruttó 8.500.591 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [8] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet fellebbezéssel nem támadott elutasító rendelkezéseit nem érintve az elsőfokú ítélet fellebbeezett rendelkezéseit a per főtárgya tekintetében annak helyes indokai alapján helybenhagyta.
- [9] A jogerős ítélet indokolása szerint a felek között írásban létrejött megbízási szerződésben foglalt 3 % + ÁFA mértékű jutalékkal szemben - a felperes következetes tagadására figyelemmel - a Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében az alperest terhelte a bizonyítás a díj 2 % + ÁFA mértékre történt szóbeli módosítása tekintetében. E bizonyítási kötelezettségének az alperes nem tudott eleget tenni. A perben kihallgatott tanúk a szerződésmódosítás tényleges megtörténtét igazolni nem tudták. A beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény szerint az indulás évében az

alperes következetlenül változó százaléklábbal számolta ki a felperesnek járó megbízási díj összegét, eltérve a tanúként kihallgatott gazdasági vezető nyilatkozata szerinti „mindenkori 2 % + ÁFA” nagyságrendtől. Az alperes által havonta kiállított teljesítésigazolások sematikus, előre gyártott jegyzőkönyvek voltak, amire tekintettel az a következtetés volt vonható, hogy a peres felek között a havonkénti megbízási díj kimunkálása nem ténylegesen ellenőrzött egyeztetés eredményeként, hanem az alperes egyoldalú közlése alapján történt.

- [10] A fellebbezésben foglaltak kapcsán a másodfokú bíróság rámutatott továbbá, hogy ... alperesi gazdasági vezetőt nem lehetett érdektelen tanúnak tekinteni, másrészt konkrét tudomása nem volt a szerződésmódosításról, nyilatkozata szerint ő mindig az alperesi törvényes képviselő utasítása szerint számolt végig 2 %-kal. A másodfokú bíróság utalt továbbá nevezetnek a rendőrségi eljárásban történt meghallgatása során tett nyilatkozatára, amely szerint ... (a felperesi üzletvezető házastársa) telefonon érdeklődött az aktuális adatok („számok”) felől, és a tanú ezúton közölte vele a végösszegeket.
- [11] ... - az alperesi képviselő közeli hozzátartozója - meghallgatása kapcsán a másodfokú bíróság azt hangsúlyozta, hogy miután az üggyel kapcsolatos minden körülményről csak hallomásból szerzett tudomást, nincs érdemi jelentősége annak, hogy őt az alperes törvényes képviselőjeként és nem tanúként kellett volna meghallgatni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [12] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben - tartalmilag - annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását kérte. Megsértett jogszabályhelyként az 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdését és az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 216. §-át jelölte meg.
- [13] Arra hivatkozott, hogy a bíróság a jogerős ítélet meghozatalakor megsértette a bizonyítékok értékelésének szabályait.
- [14] Kifogásolta, hogy a bíróság ... tanút elfogultnak minősítve nem értékelte az előadását alátámasztó, 9. sorszámú jegyzőkönyvben tett nyilatkozatokat.
- [15] Hivatkozott arra is, hogy a kirendelt igazságügyi könyvszakértő arra a következtetésre jutott, hogy a 2007. év kivételével a felperes által kiszámlázott megbízási díj mindenkor 2 %-ra jött ki.
- [16] Sérelmezte továbbá, hogy ... tanúvallomását - miszerint „fél füllel hallotta, hogy a peres felek megállapodtak arról, hogy az eredeti 3 %-os jutalék összegét 2 %-ra leszállítják” - a bíróság nem értékelte.
- [17] Minderre tekintettel álláspontja szerint a bíróság a Ptk. 216. § megsértésével állapította meg, hogy a felek között szerződésmódosítás nem jött létre.
- [18] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában

való fenntartására irányult. Kiemelte, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott tanúk vallomásait az eljárás bíróságok helyesen értékelték, továbbá hangsúlyozta, hogy az alperes az általa állított szóbeli szerződésmódosítás időpontját maga sem tudta megjelölni.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [20] A felülvizsgálati eljárás eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [21] A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak az egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el. Ezzel összefüggésben a Kúria kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás keretében általában nem vizsgálható a bíróság mérlegelési körébe tartozó tényállás, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. A Kúria csak azt vizsgálja, hogy az eljárás bíróság a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során nem jutott-e nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetésre (BH1996.506.). Csak az minősíthető nyilvánvalóan okszerűtlen következtetésnek, ha a bizonyítékokból csak egyfajta, a felülvizsgálattal támadott ítélettől eltérő következtetésre lehet jutni (BH2013.119.II.). A perbeli esetben ilyen nyilvánvalóan helytelen és okszerűtlen következtetés nem állapítható meg, a bíróság a bizonyítékok egyenkénti és összességükben történő értékelését nem iratellenesen, nem a logika szabályait megsértve, ezáltal nem okszerűtlen következtetéssel végezte el.
- [22] Helyesen mutatott rá a bíróság jogerős ítéletében, hogy sem a tanúvallomásokból, sem a szakvéleményből, illetve annak az alperes által a felülvizsgálati kérelmében hivatkozott részéből a szóbeli szerződésmódosítás ténye nem volt megállapítható.
- [23] ... alperesi ügyvezetőt a bíróság ugyan tévesen tanúként hallgatta ki, a szóbeli szerződésmódosítás létrejötte tekintetében azonban - eljárásjogi pozíciójától függetlenül - nyilatkozatait helyesen értékelte. Helytállóan foglalt állást abban, hogy nevezett tanú az információit közeli hozzátartozójától, az alperes korábbi ügyvezetőjétől, közvetve szerezte, így előadása általa közvetlenül észlelt tény bizonyítására nem volt alkalmas.
- [24] ... tanúvallomása és a kirendelt szakértő alperes által hivatkozott nyilatkozata csupán a 2 % + áfa mértékkel történt elszámolásnak mint tényállapotnak az alátámasztásául szolgálhatott, de nem volt alkalmas a szóbeli szerződésmódosítás tényleges megtörténtének bizonyítására.
- [25] Abból, hogy a felek a közöttük létrejött szerződés 3. pontjától részben eltérően végezték a havonkénti elszámolást, nem következik

a jutalék konkrét mértékében való - akár szóbeli, akár ráutaló magatartásban megnyilvánuló - szerződésmódosítás (Ptk. 216. §-a).

- [26] Miután a szerződésmódosítás tényét az alperesnek kellett bizonyítania, az eljáró bíróságok a bizonyítatlanságot helytállónan értékelték a terhére [Pp. 164. § (1) bekezdés].
- [27] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [28] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelemre tekintettel az alperes a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes ügyvédi munkadíjból álló felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére, amelynek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdése alapján állapította meg.
- [29] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria az alperes kérelmére a Pp. 274. § (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson bírálta el.
- [30] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2018. február 22.

. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró